

I.	Wprowadzenie do sprawozdania finansowego, obejmuje w szczególności:
1.	
1.1	nazwę jednostki GMINA DARŁOWO
1.2	siedzibę jednostki DARŁOWO
1.3	adres jednostki UL.DĄBROWSKIEGO 4 , 76-150 DARŁOWO
1.4	podstawowy przedmiot działalności jednostki Wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym , niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów -zaspakajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty.
2.	wskazanie okresu objętego sprawozdaniem 01.01.2018-31.12.2018
3.	wskazanie, że sprawozdanie finansowe zawiera dane łączne, jeżeli w skład jednostki nadrzędnej lub jednostki samorządu terytorialnego wchodzi jednostki sporządzające samodzielne sprawozdania finansowe ŁĄCZNE
4.	omówienie przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów (także amortyzacji)
	<p>Aktywa i pasywa jednostki wycenia się według zasad określonych w ustawie 0 rachunkowości oraz przepisach szczególnych wydanych na podstawie ustawy o finansach publicznych, z uwzględnieniem niżej przedstawionych zasad. Ewidencja księgową składników majątku odbywa się na kontach: - 011 - Środki trwałe - 013 - Pozostałe środki trwałe - 020 - Wartości niematerialne i prawne Na koncie 011 ujmuje się wartości, które podlegają umorzeniu według stawek amortyzacji określonych w wykazie stanowiącym załącznik do ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych i finansowane są ze środków budżetowych pozabudżetowych przeznaczonych na inwestycje. Środki trwałe amortyzuje się poprzez spisanie w ciężar funduszu Urzędu zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o rachunkowości dla amortyzacji środków trwałych. Amortyzacji środków trwałych dokonuje się i wprowadza się do ewidencji na koniec każdego roku obrotowego. Ewidencję środków trwałych prowadzi się wartościowo według cen nabycia i kosztów poniesionych na ich przebudowę, rozbudowę lub modernizację.</p> <p>Ewidencję wartościową prowadzi się w księgowości budżetowej na koncie 011 - „Środki trwałe” Ewidencja szczegółowa środków trwałych - konta 011 - „Środki trwałe” prowadzona jest w księdze środków trwałych prowadzone są przy pomocy programu komputerowego pn. „Środki trwałe „, Pozostałe środki trwałe /konto 013/finansowane są z wydatków bieżących, a wartości niematerialne i prawne /020/ finansuje się z wydatków bieżących lub inwestycyjnych. Długoterminowe aktywa finansowe (konto 030) to aktywa finansowe obejmujące w szczególności : - akcje i udziały w obcych podmiotach gospodarczych - akcje i inne długoterminowe papiery wartościowe jako lokaty długoterminowe Środki trwałe wycenia się i wprowadza się do ewidencji księgowej według wartości początkowej stanowiącej cenę nabycia; jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika majątku - jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu. Cena nabycia obejmuje: - cenę zakupu należną sprzedającemu, łącznie z podatkiem VAT, jeśli nie podlega on odliczeniu bądź zwrotowi, pomniejszona o ewentualne rabaty, upusty, i inne zmniejszenia, - cło, podatek akcyzowy oraz inne opłaty związane z nabyciem (np. notarialne, skarbowe), - koszty transportu, załadunku i wyładunku, - koszty przystosowania, montażu, prób i innych czynności poprzedzających oddanie obiektu do użytkowania.</p> <p>Środki trwałe przyjęte po zakończeniu robót inwestycyjnych, wycenia się w wartości wszystkich poniesionych na dany obiekt kosztów- zarówno bezpośrednich jak i pośrednich, poniesionych przed przyjęciem środka trwałego do użytkowania w stanie kompletnym .Na dowód udokumentowania przyjęcia środka trwałego sporządza się OT - Przyjęcie środka trwałego do użytkowania lub po jego ulepszeniu. Dowód OT powinien być sporządzony w dwóch egzemplarzach , z czego jeden oryginał jest przeznaczony dla księgowości , a kopia dla pracownika prowadzącego ewidencję środków trwałych. Zatwierdzony dowód OT przez Wójta Gminy podlega wprowadzeniu środka trwałego do ewidencji komputerowej za pomocą programu „Majątek trwały” na licencji ZETO Koszalin. Środki trwałe otrzymane nieodpłatnie na podstawie decyzji właściwego organu mogą być wycenione w wartości określonej w tej decyzji. Środki trwałe ujawnione w trakcie inwentaryzacji wycenia się w wartości wynikającej z posiadanych dokumentów, a gdy ich brak- na poziomie ceny rynkowej. Pozostałe środki trwałe ewidencjonuje się w cenie lub koszcie wytworzenia, a otrzymane od innej jednostki - w wartości określonej w decyzji właściwego organu. Uwzględniając zakres i specyfikę działalności jednostki oraz zasadę istotności, przyjmuje się następujące rozwiązania szczególne: 1. ze względu na nieistotny wpływ na sytuację finansową jednostka przyjmuje w zasadach wyceny aktywów i pasywów następujące uproszczenia, które nie wywierają istotnie ujemnego wpływu na rzetelne i jasne przedstawienie sytuacji majątkowej i finansowej jednostki oraz wyniku finansowego: 2. opłacane z góry: prenumeraty, abonamenty, ubezpieczenia majątkowe nie podlegają rozliczeniom w czasie za pośrednictwem rozliczeń międzyokresowych kosztów, księguje się je natomiast w koszty miesiąca, w którym zostały poniesione. 3.jednostka nie prowadzi ewidencji obrotu materiałowego .Materiały zakupione na potrzeby administracyjno- gospodarcze , w tym materiały biurowe , gospodarcze , środki czystości odpisuje się w ciężar kosztów w momencie zakupu rzeczywistych cenach zakupu. Ponożone koszty zakupu materiałów ujmuje się na koncie 401 – Zużycie materiałów i energii.</p>

Umorzeniu w pełnej wartości, poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia ich do używania podlegają:

- 1/ odzież i umundurowanie
- 2/ meble i dywany
- 3/ pozostałe środki trwałe/wyposażenie/o wartości nie przekraczającej wielkości ustalonej w przepisach o podatku dochodowym od osób prawnych.

Pozostałe środki trwałe o wartości poniżej 100,00-1 000,00 zł uznaje się za zużyte w dacie wydania i nie podlegają one ewidencji na koncie 013.

Nie umarza się gruntów oraz dóbr kultury.

Wartości niematerialne i prawne umarza się poprzez spisanie w ciężar funduszu Urzędu, i dla amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych stosuje się metodę liniową (miesięczną) ze stawką amortyzacyjną 30% rocznie.

Pozostałe wartości niematerialne i prawne nie przekraczające kwoty 10 000,00 zł podlegają umorzeniu w pełnej wartości, poprzez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia ich do używania.

Na koniec roku składniki majątkowe wycenia się:

- a) środki trwałe w budowie (inwestycje rozpoczęte) - w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości;
- b) środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - według cen nabycia lub kosztów wytworzenia lub wartości po aktualizacji wyceny, pomniejszonych o odpisy umorzeniowe i z tytułu trwałej utraty wartości;
- c) środki trwałe, towary i materiały otrzymane od innych jednostek nieodpłatnie lub w formie darowizny - według wartości rynkowej na dzień nabycia lub w wartości określonej na podstawie decyzji właściwego organu. Wartość rynkowa określona jest na podstawie przeciętnych cen stosowanych w obrocie rzeczami tego samego rodzaju i gatunku, z uwzględnieniem ich stanu i stopnia zużycia (tzw. wartość godziwa);
- d) do bilansu wartość środków trwałych przyjmowana jest w wysokości netto, tj. po pomniejszeniu o wartość umorzenia obliczonego za cały okres od początku użytkowania środka trwałego;
- e) wartość materiałów ujmuję się w księgach według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, w drodze szczegółowej identyfikacji rzeczywistych cen (kosztów) składników aktywów, które dotyczą ściśle określonych przedsięwzięć, niezależnie od daty ich zakupu lub wytworzenia;
- f) krajowe środki pieniężne wycenia się i ujmuję się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej. Środki pieniężne w walutach obcych wykazuje się na bieżąco w księgach rachunkowych w wartości nominalnej przeliczonej przez bank na walutę

PLN według kursu kupna lub sprzedaży stosowanego w tym dniu przez bank, z którego usług jednostka korzysta. Na koniec kwartału (wg zasad obowiązujących na dzień bilansowy) środki pieniężne w walutach obcych wycenia się po kursie kupna stosowanym w tym dniu przez bank prowadzący rachunek, nie wyższym jednak od kursu średniego ustalonego przez NBP (art. 30 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości).

g) należności i zobowiązania powstałe w ciągu roku ujmuję się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej określonej przy ich powstawaniu (art. 28 ust. 11 ustawy o rachunkowości).

h) rzeczowe składniki majątku obrotowego wycenia się na dzień bilansowy w ich wartości wynikającej z ewidencji.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia środków trwałych w budowie i środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych obejmuje ogół kosztów dotyczących danej inwestycji poniesionych przez jednostkę od dnia rozpoczęcia budowy do dnia, na który sporządzony jest bilans, lub do dnia przyjęcia do używania powstałych w wyniku inwestycji środków trwałych, w tym również niepodlegający odliczeniu podatek od towarów i usług i podatek akcyzowy oraz koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu ich finansowania i związane z nimi różnice kursowe minus przychody z tego tytułu. Wycena może zawierać aktualizację wyceny.

Należności wycenia się na koniec roku w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności. Zobowiązania wycenia się na koniec roku w kwocie wymagającej zapłaty (przy instrumentach finansowych)

Należności i zobowiązania wyrażone w walutach obcych wycenia się nie później niż na koniec kwartału, wg zasad obowiązujących na dzień bilansowy.

Do przychodów urzędu jednostki samorządu terytorialnego zalicza się dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego nieujęte w planach finansowych innych samorządowych jednostek budżetowych.

Należności realizowane na rzecz innych jednostek ujmuję się jako zobowiązania na rzecz tych jednostek.

Odstęki od należności i zobowiązań, w tym również tych, do których stosuje się przepisy dotyczące zobowiązań podatkowych, ujmuję się w księgach rachunkowych w momencie ich zapłaty lub pod data ostatniego dnia kwartału. W księgach rachunkowych nie wykazuje się należności i zobowiązań przedawnionych. Zostają spisane odpowiednio na pozostałe przychody lub w koszty operacyjne.

1. Wartość należności aktualizuje się zgodnie z ustawą o rachunkowości
2. Odpisy aktualizujące należności na rzecz funduszy tworzonych na podstawie ustaw obciążają te fundusze.
3. Odpisy aktualizujące wartość należności dotyczących rozchodów budżetu zalicza się do wyników na pozostałych operacjach.
4. Nie aktualizuje się dochodów wycenionych metodą kasową (zrealizowanych),
5. Należności umorzone, przedawnione lub nieściągalne zmniejszają dokonane uprzednio odpisy aktualizujące ich wartości.
6. W urzędzie gminy Darłowo będą podlegać odpisaniu te należności (niezabezpieczone), co do których przeprowadzono postępowanie egzekucyjne i dało ono negatywne efekty - nie później niż na dzień bilansowy (na podstawie zweryfikowanej na koniec roku dokumentacji o negatywnych wynikach przeprowadzonej egzekucji). Należności, o których mowa są ewidencjonowane pozabilansowo - odrębnie w formie wykazu, a księguje się je na kontach Wn 761 i Ma 290 na podstawie utworzonego PK.

5. inne informacje

-

II. Dodatkowe informacje i objaśnienia obejmują w szczególności:

1.

1.1. szczegółowy zakres zmian wartości grup rodzajowych środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych, zawierający stan tych aktywów na początek roku obrotowego, zwiększenia i zmniejszenia z tytułu aktualizacji wartości, nabycia, rozchodu, przemieszczenia wewnętrznego oraz stan końcowy, a dla majątku amortyzowanego – podobne przedstawienie stanów i tytułów zmian dotychczasowej amortyzacji lub umorzenia

Lp	Nazwa grupy rodzajowej składnika Aktywów trwałych	Wartość początkowa Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie		wartości początkowej przemieszczenie	Ogółem zwiększenie Wartości początkowej (4+5+6)	Zmniejszenie			Ogółem zmniejszenie Wartości początkowej (8+9+10)	Wartość początkowa – stan Na koniec roku obrotowego (3+7+11)
			Aktualizacja	Przychody			Zbycie	Likwidacja	Inne		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	Wartości niematerialne i prawne	231 771,43	0	2 337,00		2 337,00	0	0	0	0	234 108,43
2	Środki trwałe	106 690 103,23	0,00	26 958 433,76	28 803,40	26 985 237,16	57 681,48	9 523,19	118 094,90	185 299,57	133 486 040,82
1)	Grunty	9 480 799,48	0,00	720 105,00	0,00	720 105,00	51 681,48	0,00	0,00	51 681,48	10 149 223,00
2)	Budynki i lokale i obiekty inżynierii lądowej	91 527 267,15	0,00	25 781 042,06	0,00	25 781 042,06	6 000,00	9 523,19	66 177,40	81 700,59	117 226 608,62
4)	Urządzenia techniczne i maszyny	1 570 459,55	0,00	202 947,13	22 803,40	225 750,53	0,00	0,00	29 114,10	29 114,10	1 767 095,98
8)	Środki transportu	2 405 231,73	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 405 231,73
9)	Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenia gdzie indziej niesklasyfikowane	1 706 345,32	0,00	254 339,57	0,00	254 339,57	0,00	0,00	22 803,40	22 803,40	1 937 881,49
	Razem (poz. 12)	106 921 874,66		26 960 770,76	28 803,40	26 983 574,16	57 681,48	9 523,19	118 094,90	185 299,57	133 720 149,25

Lp.	Nazwa grupy rodzajowe Składnika aktywów trwałych	Umorzenie – stan na Początek roku obrotowego	Zwiększenie		STOWERSZ		Ogółem zwiększenia Umorzenia	Zmniejszenie umorzenia	Umorzenie na Koniec roku obrotowego	Wartość netto	Składników aktywów
			Aktualizacja	Amortyzacja za rok Obrotowy	w ciągu roku obrot.	inne				Stan na początek Roku obrotowego	Stan na koniec roku obrotowego
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
1.	Wartości niematerialne i prawne	218 446,29	0	13 929,84	0,00	13 929,84	0,00	232 376,13	13 325,14	1 732,30	
2.	Środki trwałe	35 702 092,92		4 155 411,72	14 049,41	4 169 461,13	21 421,52	39 834 570,19	61 522 773,17	83 502 247,63	
1)	Grunty	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
2)	Budynki i lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	31 311 376,98		3 692 540,93		3 692 540,93	5 926,39	34 998 001,52	60 215 890,17	82 228 607,10	
4)	Urządzenia techniczne i maszyny	1 370 880,37		52 291,70	14 049,41	66 341,11	1 455,72	1 435 765,76	199 579,18	331 330,22	
8)	Środki transportu	1 344 922,66		241 370,59		241 370,59		1 586 293,25	1 060 309,07	818 938,48	
9)	Pozostałe środki trwałe	1 674 912,91		169 208,50		169 208,50	14 049,41	1 814 509,66	46 994,75	123 371,3	
	RAZEM (poz. 1 i 2)	35 920 539,21	0,00	4 169 341,56	14 049,41	4 183 390,97	21 421,52	40 066 946,32	61 536 098,31	83 503 979,93	
1.2.	aktualną wartość rynkową środków trwałych, w tym dóbr kultury – o ile jednostka dysponuje takimi informacjami										
	-										
1.3.	kwotę dokonanych w trakcie roku obrotowego odpisów aktualizujących wartość aktywów trwałych odrębnie dla długoterminowych aktywów niefinansowych oraz długoterminowych aktywów finansowych										
	-										
1.4.	wartość gruntów użytkowanych wieczysto										
	71 167,95 zł										
1.5.	wartość nieamortyzowanych lub nieumarzanych przez jednostkę środków trwałych, używanych na podstawie umów najmu, dzierżawy i innych umów, w tym z tytułu umów leasingu										
	77 069,53 zł										
1.6.	liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcje i udziały oraz dłużnych papierów wartościowych										
	11 896 udziałów o wartości 2 338 654,00 zł										

1.7.	dane o odpisach aktualizujących wartość należności, ze wskazaniem stanu na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie na koniec roku obrotowego, z uwzględnieniem należności finansowych jednostek samorządu terytorialnego (stan pożyczek zagrożonych)
	Stan na pocz.okresu 1 039 854,69 zł odpisanie – 268 893,56 zł stan na koniec okresu sprawozdawczego 770 961,13
1.8.	dane o stanie rezerw według celu ich utworzenia na początek roku obrotowego, zwiększeniach, wykorzystaniu, rozwiązaniu i stanie końcowym
	Nie dotyczy
1.9.	podział zobowiązań długoterminowych według pozycji bilansu o pozostałym od dnia bilansowego, przewidywanym umową lub wynikającym z innego tytułu prawnego, okresie spłaty:
a)	powyżej 1 roku do 3 lat
	1 031 189,45 zł
b)	powyżej 3 do 5 lat
	0
c)	powyżej 5 lat
	0
1.10.	kwotę zobowiązań w sytuacji gdy jednostka kwalifikuje umowy leasingu zgodnie z przepisami podatkowymi (leasing operacyjny), a według przepisów o rachunkowości byłby to leasing finansowy lub zwrotny z podziałem na kwotę zobowiązań z tytułu leasingu finansowego lub leasingu zwrotnego
	Nie dotyczy
1.11.	łącną kwotę zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki ze wskazaniem charakteru i formy tych zabezpieczeń
	-
1.12.	łącną kwotę zobowiązań warunkowych, w tym również udzielonych przez jednostkę gwarancji i poręczeń, także wekslowych, niewykazanych w bilansie, ze wskazaniem zobowiązań zabezpieczonych na majątku jednostki oraz charakteru i formy tych zabezpieczeń
	-
1.13.	wykaz istotnych pozycji czynnych i biernych rozliczeń międzyokresowych, w tym kwotę czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów stanowiących różnicę między wartością otrzymanych finansowych składników aktywów a zobowiązaniem zapłaty za nie
	-
1.14.	łącną kwotę otrzymanych przez jednostkę gwarancji i poręczeń niewykazanych w bilansie
	1 908 124,84 zł
1.15.	kwotę wypłaconych środków pieniężnych na świadczenia pracownicze
	169 854,67 zł
1.16.	inne informacje
	-
2.	
2.1.	wysokość odpisów aktualizujących wartość zapasów
	Nie dotyczy
2.2.	koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym
	19 349 963,89 zł
2.3.	kwotę i charakter poszczególnych pozycji przychodów lub kosztów o nadzwyczajnej wartości lub które wystąpiły incydentalnie
	-

2.4.	informację o kwocie należności z tytułu podatków realizowanych przez organy podatkowe podległe ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych wykazywanych w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych
	Nie dotyczy
2.5.	inne informacje
	-
3.	Inne informacje niż wymienione powyżej, jeżeli mogłyby w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej i finansowej oraz wynik finansowy jednostki
	-

Darłowo 29 kwietnia 2019 r

Skarbnik Gminy

Violetta Kolanek

Wójt Gminy

Radosław Głazewski